

NEVZUHUR

EDEBİYAT KÜLTÜR SANAT

KASIM 2019 / SAYI : 72

EDEBİYAT KÜLTÜR SANAT KASIM 2019 & SAYI 72

SAHİBİ:

MUSTAFA AKBABA

GENEL YAYIN YÖNETMENİ:

ALİ DEMİREL

YAYIN KURULU:

BEKİR KARA
HASAN TÜLKAY
MEHMET ERÇİN

ADRES:

Atatürk Cd. 1306 Sk.
Akbaba Apt. No: 1/2 ANTALYA

TLF : 0 (242) 241 80 62 - 63

BELGEGEÇER: 0 (242) 241 41 74

www.mustafaakbaba.com.tr

e-posta: alidemirel47@hotmail.com

ISSN : 1308 - 1403

BASIM YERİ

TUNAHAN OFSET & MATBAACILIK

Tel : 0 (242) 248 90 88

www.tunahanmatbaa.net

info@tunahanmatbaa.net

tunahanofset@gmail.com

Sinan Mh. Atatürk Cd. 1254 Sk.

Rıfat Türkcan Psj. No: 14/7

Muratpaşa / ANTALYA

YAYIN TÜRÜ :

Yerel - Süreli

İki Ayda Bir Yayınlanır

NEVZUHUR da yayımlanan yazılar
kaynak gösterilerek iktibas edilebilir.

NEVZUHUR da yayınlanan eserlere
telif hakkı ödenmez.

NEVZUHUR

Bir kültür hizmeti olup, para ile satılmaz.

NEVZUHUR da

Yayınlanan bütün yazıların sorumluluğu
yazarına aittir. Gönderilen yazıların
yayınlanması, Yayın kurulu nun
kararına bağlıdır.

NEVZUHUR Yayınlarının tamamına

www.mustafaakbaba.com.tr adresinden
ulaşabilirsiniz.

BU SAYIMIZDA YAYINLANAN

NİYAZİ YILDIRIM

GENÇOSMANOĞLU'NU TANIYALIM

BEDRETTİN KELEŞTİMUR

HELLEN VE HELENİSTİK

YALANLARI-1

Tarihçi ALİ DEMİREL

ANADOLU DERGİCİLİĞİNDE
SÖNMEYEN BİR YILDIZ
NEVZUHUR DERGİSİ

TUNCER GÜNAY

BU DÜNYA HEPİMİZE YETER

MUSTAFA AKBABA

UNUTULAN SERDENGEÇTİ
OSMAN ZEKİ YÜKSEL

HASAN TÜLKAY

OKUYUCU İLE SOHBET

Değerli NEVZUHUR dostları;

Sizlere 72. Sayımızla merhaba demenin mutluluğunu yaşıyoruz. Dergimize olan ilginiz bize ayrıca şevk veriyor.

Bu millete faydası dokunmuş kimselerin unutulmaması, unutturulmaması gerekir. İşte bu düşünceden hareket eden BEDRETTİN KELEŞTİMUR, vefatının 27.yılında böyle bir değeri; *NİYAZİ YILDIRIM GENÇOSMANOĞLU'NU TANIYALIM* başlığıyla sayfalarımıza taşıyor.

Tarihçi ALİ DEMİREL, bir önceki yazısının devamını *HELLEN VE HELLENİSTİK YALANLAR-1* başlığı altında sürdürürken, konuya önümüzdeki sayıda da devam edeceğinin işaretini veriyor.

TUNCER GÜNAY Hoca'mız da *ANADOLU DERGİCİLİĞİNDE SÖNMEYEN BİR YILDIZ, NEVZUHUR DERGİSİ* başlığıyla, Anadolu Dergiciliği ve dergimiz NEVZUHUR'UN serüvenini konu ediyor.

Bir seyahat yazısıyla sizleri selâmlayan MUSTAFAAKBABA ise *BUDÜNYA HEPİMİZE YETER* diyor.

HASAN TÜLKAY yazısında *UNUTULAN SARDENGEÇTİ OSMAN ZAKİ YÜKSEL* başlığıyla dergimize katkıda bulunuyor.

73. Sayıda buluşabilmek ümidiyle hoşçakalınız.

NEVZUHUR

NİYAZİ YILDIRIM GENÇOSMANOĞLU'NU TANIYALIM

(Vefatının 27. yılı anısına...)

BEDRETTİN KELEŞTİMUR

Ak topraklarda, ak alınlı yiğitlerin diyarıdır Ağın.

Ağın, ak gerdan üstünde bozkır Anadolu'da zümrüt güzelliği ile gözlere güzellikler içiren yurt köşesidir.

Tarihi yolların en uğrak noktasında olduğu içindir ki Ağın, Kuzeye, Kafkaslara; Güneye, Basra'ya; cihan şehri İstanbul'a yakındır.

Bu yakınlık, ak topraklar üzerinde kurulu Ağın'da; doğu ve batı kültürüne bütünüyle hâkim irfan sahibi insanların yetişmesine zemin hazırlamıştır.

Anadolu'nun herhangi bir şehrinde Ağın ismini ve o iismin neleri çağırırdığını sorunuz? Size verilecek cevap: Anadolu'ya muallim yetiştiren gayretli, azimli, yürekli bir ilçemizdir..." şeklinde olacaktır.

Evet, insanı yoğurup şekillendiren muallimlerin diyarıdır Ağın.

O kahraman muallimler ki isimleri birbiri ardınca geldikçe heyecanlanırım...İsterseniz aklıma ilk gelenleri sıralayayım: Müderris Hüseyin Hüsnü Efendi, Fahri Bey (büyük dedem), Abdullah Lütfü Efendi, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu...

Niyazi Yıldırım. Bir ömrü değil, ömürlerin asrımıza bahşettiği bir koca çınar, Türk dünyasını kucaklayan bir büyük yürektir.

Bir idealin doğuşunu, emeklemesini, yürüyüşünü ve coşmasını 63 yıllık bir ömre sığdıran bir yürek. O yüreğin tertemiz serüveni bir sinema şeridi gibi gözlerimizin önünden akıp gidiyor...

Daha 12 yaşında, 'ben şair olacağım' demişti...

Ağın'da nahiye müdürlüğü yapan Elmas Yıldırım, kaynağını Orta Asya'dan aldığı ırmağın Anadolu Bozkırlarına hayat veren o şen havası ile Niyazi Yıldırım'ın bir ide dünyasına aktıkça akıyordu...

'Destanların Sevgilisi' her fırsatını yakaladıkça, güngörmüş bir kadın babaannesi Anış Ana'nın ayakları ucuna oturur ve: bana, ulu atamı, "Bağdat Fatihî Genç Osman'ı anlat!" derdi.

Bilge kadın; bütün ruhuyla kuşanır tarihi hakikatleri bir daha, bir daha anlatırdı Niyazi Yıldırım'ına. Gözleri daldardı Niyazi Yıldırım'ın küçücük beyinde büyük milletin kahramanlıkları canlanırdı.

Ulu atası, "Bağdat Fatihî Genç Osman" canlanırdı.

Niyazi Yıldırım, içi pırıl pırıl aydınlık bir ailede gözlerini açmıştı...

Babası Mehmet Sabit Efendi, Niyazi Yıldırım'ın üzerinde düşünce dünyasını etkileyen ve şekillendiren ilk sıcak nefesti... Akifi, Fikret'i, Namık Kemal'i ve onların vicdanı hür dünyalarıyla tanıştırmıştı...

Şairimiz, Ağın'da, ilk mektep sıralarında çalışkanlığıyla, başarılarıyla herkesin dikkatlerini üzerine çekmesini bilmişti. Odanın loş karanlığına düşen petrol lambasının ışık selinde kendisini kâh babasının şiirlerine, kâh anlattığı masallara, sohbetlere kaptırır, kâh okuduğu kitabın ruh dünyasında gezinirdi...

Niyazi Yıldırım, 12 yaşında babası Mehmet Sabit Efendi ve annesi Zeynep Hanımla Samsun'a gider. Orada, Akpınar Köy Enstitüsünde eğitime başlar... Artık o bir öğretmen adayıdır. "Bayrağım, kılıcım, atım/ Dinim, tarihim, sanatım/ Benim ulu kâinatım/ Kaleme kâğıda sığmaz" diyeceği şiirin dünyasında zevkle, emin adımlarla dolaşacak okul yıllarında bütün sosyal ve kültürel faaliyetlerin içerisinde başarıyla, örnek bir öğrenci olarak yer alır.

Samsun'dan, Anadolu'ya, döner içindeki yangınla birlikte: Benliğini kaplayan Türklük coşkusuyla Akçadağ Köy Enstitüsünde Eğitimine devam eder ve buradan 1947 yılında mezun olur.

İlk tayin edildiği yer, Elâzığ'ın merkez köylerinden Bizmişen İlkokuludur...

7 yıl bu okulda kalır... İlk evliliğini bu köyde, Naciye Hanımla yapar. Bu evlilikten Talat, Nihat ve Mefkûre adlı üç çocuğu dünyaya gelir.

Niyazi Yıldırım'ın Elâzığ'da ikinci görev yeri Kovancılar İlçesine bağlı Gülçatı (Kırveköyü) dır. Kırve Köyünde Kısmet Hanımla evlenir. Bu evliliğinden de Ayhanım, Aybek, Aygün, Murat, Gökbörü isimlerini verdiği beş çocuğu dünyaya gelir.

Elâzığ'da, görev yaptığı yıllarda bir edebi muhitin içerisinde kendisini bulur. Bir yanda Ulukent'te öğretmenlik yaparken beri tarafta da, Elâzığ Gazetesi'nde, Kopuzdan Ezgiler başlıklı köşesinde yazılar yazar. "Konsun şamdanlara mum, olsun ergenler sıra,/ İnsin davula tokmak, başlasın Çaydaçıra!" dizeleriyle meşhur Çaydaçıra şiiri ilk defa Elâzığ Gazetesi'nde yayınlanır. Bugün dahi söylendiğinde Gakgoşların yüreğini oynatan Niyazi Yıldırım'ın bu dizeleri halen Elâzığ'da Çaydaçıra oyununa başlamadan önce gür bir sesle okunmaktadır. Bu dizeler Çaydaçıra'nın başlayacağını müjdelir.

"Üstadım, ağabeyim, ruhumun ve sanatımın mimarı" dediği Fikret Memişoğlu ile birlikteliği de bu dizelerle başlar... Ve Fırat Dergisi, ruhundaki ilk fırtınaların koptuğu bir alamete dönüşür... O Elâzığ'ı, sanat dünyasını daha yakından tanır...

Elazığ, ondaki cevheri çözmede gecikmez...

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun Türkiye'de, edebi camialarda ön kulvarlarda yer alması, 1970'li yıllardan sonradır... Mart 1975 tarihinde İstanbul Devlet Kitapları Müdürlüğü'nde görev yaptığı yıllarda içindeki azim, yüreğindeki sevdâ artık yer yurt tutmaz olur.

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu (1929 - 1992)

O; Anadolu'yu Kars'tan Edirne'ye kadar, 'kütüphane ağıyla donatmayı' düşünür. Milli Eğitim Yayınevleri ve Devlet Kitapları Bölge Şeflikleri Niyazi Yıldırım'ın döneminde bir ışık yağmuru gibi Anadolu şehirlerinin üzerine yağmaya başlar... Türk ve İslam Klasikleri, Batı Klasikleri ve daha yüzlerce kitap bütün Türkiye'de okuyuculara merhaba der. Milli Eğitim Bakanlığının bir yandan çocuklara, beri taraftan gençlere yönelik yayınları o dönemde gürül gürül ses getirir... Türkiye büyüyecekse, bilgiyle ve irfanla büyüyecektir. Bu millet ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapacaktır.

İşte bu düşüncenin etrafında şekillenir yaptıkları, yapacakları Niyazi Yıldırım'ın kafasında.

İstanbul'da, Devlet Kitapları Müdürlüğü yaptığı yıllarda en yakın arkadaşı Devlet Kitapları Basımevi Müdürlüğünü yürüten Mustafa Necati Sepetçioğlu'dur. Birisi bu milletin romanını yazar; bir diğeri ise 'destanlarını' ve gönüllerde taht kurarlar yıllara yüzyıllara hükmeden...

Destanların Efendisi Niyazi Gençosmanoğlu, Devlet

Kitapları Müdürlüğü'nden sonraki görev yeri İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Genel Sekreterliğidir. Burada da güzel çalışmalara imzasını atar.

Yıllar su gibi akıp gitmektedir. Niyazi Yıldırım, on parmağında on maharet olan bir sanatçı, görev aldığı her kurumda başarılı çalışmalarıyla kendisini kabul ettirir. Ankara'daki Sanat Derneği'nde Arif Nihat Asya, Halide Nusret Zorlutuna, Mehmet Çınarlı, Bahaettin Karakoç, Ali Garip Kafkasyalı, Emine Işın, Yavuz Bülent Bakiler, İlhan Geçer, Dr. Sadık Kemal Tural ve Dr. Ahmet Bican Ercilasun ile birlikte görev yapar.

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu İstanbul Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı Genel Sekreterliği görevinden Ocak 1978'de kendi isteği ile emekli olduktan sonra Türk Edebiyatı Vakfı Müdürlüğünü 4 yıl boyunca başarıyla yürütür.

1980-1981 yılları arasında da, Türk Edebiyatı Dergisinin yazı işleri müdürlüğünü yapar. Bu dönemde Türk Edebiyatı Dergisinde, Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Kabaklı, Cemil Meriç, Prof. Dr. Ayhan Songar, Prof. Dr. Orhan Türkdoğan, Prof. Dr. Necmettin Hacıeminoğlu, Yavuz Bülent Bakiler, Sevinç Çokum, Osman Yüksel Serdengeçti, İsa Kocakaplan, Abdullah Satoğlu, Ahmet Taşgetiren, Altan Deliorman, Sadri Sarptır, Dr. Emel Esin, Dilaver Cebeci, Prof. Dr. Erol Güngör, Prof. Dr. Mehmet Kaplan, Prof. Dr. Mustafa Kafalı, Gültekin Samancı, Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş, Osman Çeviksoy, Ahmet Güner ve burada ismini sayamadığımız sahasının güçlü kalemleri ile birlikte Türk düşünce hayatına şekil verirler.

'Vatan oğul.. Bayrak oğul.. Devlet oğul.. Can oğul../ Sevmek nedir? Bunu bilen âşıklara Bismillah./Gazi oğul, şehit oğul, iman oğul din oğul.. /Ak döşünden kan fışkıran deşiklere Bismillah./Düşte gördüm, kanlı başın Peygamberin dizinde/Ocaklara, eşiklere, beşiklere Bismillah.' mısraları bin yıl İslam'a hizmet eden bir milletin maverasından bizleri haberdar eder.

Niyazi Yıldırım, soy ismi gibi, hizmette bir 'yıldırımı...'andırır.

Doğu Türkistan Davasını Türkiye'ye, Türk ve İslam Dünyasına, Doğu Türkistan Türklerinin efsanevi lideriyle birlikte Türkçe-Arapça-İngilizce gibi üç dilde çıkardığı Doğu Türkistan'ın Dergisi'nin yazı işleri müdürlüğünü yapar.

Niyazi Bey, 1989 tarihinden itibaren Türkiye Gazetesi'nde; kültür-sanat yönetmeni olarak basın dünyamızda en ciddi ve en başarılı hizmetler veren bir şahsiyet olarak kendilerini kabul ettirir.

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu 21 Ağustos 1992 tarihinde aramızdan ayrılmış, Hakk'a yürümüştü. Anadolu'nun bağrından çıkmış bir alperendi... Alp er Tunga'nın iki bin yıl sonra gelen soluğuydu.. Yunus'un dili, Mevlâna'nın engin ufku, Sinan'ın eli, İtrî'nin sesiydi... 'Aylardan Ağustos, günlerden Cuma' diyen destan şairimiz, aynı kutlu ayda doğmuş, takdiri ilahinin bir cilvesi aynı kutlu ayın bir Cuma'sında Hakk'a yürümüştü.

Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, maziyle hemhal olmuş, onun tefekkürüyle gönül gözleri açılmış, soframıza şiirin ziyafetini getirmiştir. Onun hayatı, 'mücadele' yapraklarının katmerli açılışlarıyla doludur. Almayan ama hep vermeye çalışan bir alperendir, Gençosmanoğlu.

Destan şairimiz Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu mısraları öylesine dokur ki, bal arısındaki işçilik ondadır! . İpek böceğindeki zevk ondadır! . Her ilimkte can bulan renklerin senfonisi ondadır! . Kelimelere, mana elbisesini giydiren o feraset; öyle bir heybetle tarihe yönelir ki, feryadına ses bulur!

At ve Çadır bizim gökçe medeniyetimiz diye adlandırılmıştı. Çadır, Sinan'ın elinde cihan eserine sembol 'kubbeleşti..' Ve, şairin dediği gibi, "Çil, çil kubbeler serpen ordu.."

Kök saldı toprağın derinliklerine..

Avrupa'da Türk İzleri, sadece eserde değil; onları nakışlayan ses ve söz dehalarının ikliminde vücut buldu..

Destanlarımıza bakınız; "Demiri Dövdük.." Dağları erittik, ayaklarımızın altına serdik, insanlığa hediye ettik koskoca medeniyetleri.. Masallarımız, kahramanlarla çocuklarımızın gözlerini büyüledi.. anne sütü gibi gönüllerini ferahlattı.. Gürbüz yiğitler çıktı, vatan coğrafyasında..

Ses verdiler, Ötüken yaylasından.. Ders aldılar, Ahmet Yesevi'den.. Semerkant, Buhara rüyalarını süsledi, her dem..Kaşgar, dillerini bezedi.. Aktılar, doğudan batıya doğru.. Bahar coşkusu içerisinde Yunusça dillendiler, Ahi Evran Konağı'nda yeni dünyalar/ yeni iklimlerle tanış oldular.. Şeyh Edebalı, Emir Sultanlarla hayata barış oldular.. Fuzulî'den Nesimi'ye.. Şeyh Galip'den, Yahya Kemal'e bir yay kirişi gibi gönül iklimini sevdalarına gerdiler.. Bir hayat ki, Dede Efendilerde, İtrilerde billurlaştı..

Anadolu bozkırını art arda gelen bir Malazgirt Destanına, bir İstanbul Fethine, bir Çanakkale Destanına, bir Sakarya, bir Dumlupınar, bir Cumhuriyet zaferine onun kalemiyle bir daha tanık oldular...

Sadık Kemal Tural Hocamızın çok veciz bir sözü vardır; "Bugünün bekçileri siyasetçileridir, yarının namusu da şairlerden sorulur."

Evet, şairin esas politikası, eseridir. "İnsan âlemde hayal ettiği müddetçe yaşar"

Şair hayaller dünyasından zevk, estetik ve bedii güzellikleri şuur altına yerleştiren, yer altındaki kaynakları dışarı taşıyan hüner tılsımlarıdır.

Ramazan Korkmaz, "Ses mimarlarımız, binlerce /milyonlarca yüreği bir yürek haline getirip bayraklaştırdılar.." 'sese dönüşen coğrafyayı ve suya yansıyan gerçeği' onlar dile getirdiler.... Şairler, Türkçe'nin bayraktarlarıdır..." der gerçek de budur.

Niyazi Yıldırım'ı eserleriyle anarken "Birlik ateşinin yakıldığı bir güzel güne uyanıyoruz.. Bir anı devam ettiren, şimdiki hale devamlılık veren" Niyazi Yıldırım gibi aşk deryası şairlerimiz gayet iyi bilinmelidir ki, "geçmişle gelecek arasında bir bağ, cihanşümül bir hayat ile ferdî hayat arasında bir köprü" bir muazzam köprü kurmaktadırlar. İşte, bugün o tarihi köprüden onun destanlarıyla hep birlikte geçiyoruz.

"Edebiyat, musiki, mimarî, resim, heykel, tiyatro, sinema, şiir... Geçmişin derinliklerinden günümüze ve geleceğe doğru filizlenen sanat dallarıdır. Her dalın gayesi, beslendiği toprağın, içtiği suyun, soluduğu havanın, tadını, rengini, öz suyunu ihtiva eden olgun ve en güzel meyveyi verebilmek ve bu meyvelerle milletin ruhunu besleyebilmektir. " diyerek, İslamiyet'in ve Türklüğün en güzel motifleriyle işlediği destanlarıyla Türk dünyasını uyandıran Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu kültürün ve şiirin şehri Elazığ'ın yetiştirdiği Türklük sevdalısı bu yiğidini unutmadı unutmayacak.

Ruhu şad olsun!

HELLEN VE HELLENİSTİK YALANLARI-1

Tarihçi ALİ DEMİREL

Nevzuhur Dergimizin bir önceki sayısında 'ANTALYA MÜZESİ' başlığı altındaki yazımda Antalya Müzesinin tanıtım ve irdelenişi yapılırken, önemli bir eleştirimi ortaya koymuştum. Ayrıca Antalya Müzesinde olduğu gibi diğer müzelerimizin pek çoğunda olan hatta başka ülkelerin müzelerinde de olduğunu sandığım, vahim bir yanlışlığı/aldatılmışlığı serimlemek için bu yazı hazırlanmıştır. Sözü ettiğim sahte bilgiler sadece müzelerle sınırlı değil; çeşitli yazı, makale, basında çıkan haber yazılarından bazı ders kitaplarına kadar pek çok durum ve ortamda karşımıza çıkmaktadır.

Yanlış, daha doğrusu kasıtlı olarak oluşturulmuş sahte/yalan bilgiler, başlıkta olduğu gibi Hellen ve Hellenistik ile ilgili. Geçmiş zamanlara ait olan hangi taşı kaldırırsanız, hangi tarihi yapı – yazı – tamga ortaya çıksa hemen Hellen, genelde de Hellenistik yaftası yapıştırılıyor. Bu iş o kadar çılgından çıktı ki; Örneğin Afyonun bir köyünde köylünün biri tarlasında birkaç çanak-çömlek bulmuşsa hemen Hellenistik deniyor, basın böyle yazıyor ve de kayıtlara böyle geçiyor. Müzelerimizde de bilgi olarak böyle yazılıyor! Akıl alacak şey değil! Afyonun bir köyünde bulunan çömleğin Hellenistik dönemden (gerçekte böyle bir dönem YOK!) kalmış olması tarihe, akıl ve mantığa ve de bilime uymaz-aykırı... Böylesi örnekler yüzlerce hatta binlerce denilebilir. Bu yalanları ve hırsızlıkları anlayabilmek için Hellen'e ve Hellenistik'e akıl, mantık ve tarih bilimi çerçevesinde bakmak gerekir. Şimdi bu ikisini (Hellen ve Hellenistik) ayrı ayrı irdelleyelim.

Hellen uygarlığı (Yunanlılar ve batılılar uygarlık olarak görüyorlar); Akhalar denilen ektiler(asalak) topluluğu, şimdiki Yunanistan (İÇ ÜY ÖK) topraklarına geldiklerinde o yerlerin sahibi vardı. Şimdiki Yunanistan'ın asıl sahipleri, Asya (Turan) kökenli bir budun olan Pelasglar idi. Yöredeki gerçek uygarlık; günümüzden yaklaşık 7000 (yedibin) yıl önce kurulmuş olan OY – URUM ATIN konfederasyon Devletinin uygarlığı idi. Asya (Turan) kökenli budunların kurduğu bu devletin başkenti Astanboluq (İstanbul) idi. Bu devlet; Batı Anadolu'da, Ege'de Trakya (TRYK = Türkiye) da ve her iki boğazın doğusundan Bolu (Boluq) ötesine kadar uzanan bölgelerde hatta daha sonraları Anadolu'nun Akdeniz kıyı şeridinde bulunan onlarca site/kent devleti ile bir konfederasyon çatısı altında birleşmişti. Site/kent devletlerinin halkı da Asya (Turan) kökenlidir. Yani bu coğrafyanın gerçek uygarlığı OY – URUM ATIN devletinin ve birliğe (konfederasyona) bağlı budunların uygarlığı idi. Konfederasyonun 'ağabey' konumundaki devleti Oy – Urum Atın idi... Bunları yazmak istedim çünkü bilinmeli ki; Akhalar daha Yunanistan'a gelmeden çok önceleri bu coğrafyada zaten büyük bir uygarlık vardı... Oy –Urum Atın Devleti çeşitli nedenlerle, özellikle de TUR ve SAKA erk çatışması sonucu yıkıldı. Onlarca site/şehir ve ada devleti, ağabey devlet yıkılınca hepsi kendi başına devlet oldular. Tabii ki her biri bağımsız olunca zayıf devletçikler haline geldiler... Sonraları bu birliği (konfederasyonu) Luvi'ler kurmuş. Luvi birliği dağılınca birliği Neşili İmparatorluğu (Hetoğulları - Hitit) birliği sağlasa da zamanla hanedan arasındaki çekişme, Neşililerin konfederasyondaki ağabey rolünü işlevsiz hale getirmiştir... Böylece onlarca site/kent devletçikleri yine kendi başlarının çaresine bakmaya başladılar.

İç Üy Ök'e (Yunanistan'a) gelerek yerleşen Akhalar nasıl bir topluluktur? Savaşçı, vuran – kıran, yağmalayan,

çalan, zorbalıkları ile her türlü çıkar elde etmeyi meslek edinen, hileci, dalavereci vb. kötü özellikleri olan bir topluluktur. Onların bu özelliklerinden ötürü bazı batılı topluluklar (özellikle Fransa yöresindeki halklar) Akhalılara 'Greece - Greek - Grek' demişler. (NOT: Latince sözlüklerde "grek" kelimesinin karşılığı; "fripon, escroc (hilekâr, dolandırıcı)" anlamındadır. Fransızca Larousse Ansiklopedisinde de aynı anlam yazılıdır. Bu yazılanlar Yunanlıların ısrarlı karşı çıkmaları sonucu. II. dünya savaşından sonra, "grek" kelimesinde düzeltme yapılmıştır. Grek kelimesinin kötü anlamı dolayısıyla Yunanlılar, "hellen" sıfatını kendilerine daha uygun görmekteydiler. Günümüz Yunanlıları ile M.Ö. 1300 yıllarındaki Hellenler aynı budun mudur?..

M.Ö. 1300 yıllarındaki Hellenler tam bir çapulcu çetesi ama aynı zamanda politikacıları (politika = çok yüzlü – ikiyüzlülükten de öte). Bu günkü anlamıyla diplomatik söylemleri de kullanarak çevrelerindeki site/şehir devletlerini etkileri altına alıyorlar eğer söz geçiremiyorlarsa şiddete/saldırıya başvuruyorlardı. Ada ve kıyı kent devletlerini haraca bağlıyorlar vermezlerse saldırıyor, öldürüyor yakıp, yıkıp yağmıyorlardı. Giritliler ile savaşa girmekten kaçınıyorlardı (onlardan korkuyorlardı). Persler Anadolu'yu işgal edip satraplıklar (vilayetler) kurarak yönetimler oluşturduğu devirde Hellenlerin işleri kesat gitmeye başladı, artık çalma ve yağma yapamıyorlardı. Satraplıklardaki (vilayetlerdeki) yöneticileri (valileri) birbirine düşürmek, halkı yönetime karşı kışkırtmak, en küçük bir haksızlığı bile kullanarak halkı isyana teşvik etmek gibi faaliyetlere başladılar... Sonunda başarılı oldular, kent/site devletleri ve halkları Perslere karşı isyan başlattı... Hellenler Perslere karşı Delos birliği adı altında, site ve ada devletleri ile müttefiklik oluşturdu. Yapılması tasarlanan Savaş için harcanmak üzere ve itiyat akçesi olarak ada ve site devletlerinden (geri verilmek üzere) pek çok para ve değerli eşya toplandı ve paralar Delos adasında muhafaza edilmeye başlandı, böyle anlaşıyorlardı. Ancak Hellenler sözlerinde durmadılar, toplanan servetleri gizlice Atina'ya taşıdılar ve bir daha sahiplerine asla vermedi. Sanırım Hellenlerin nasıl bir ahlak ve sömürü anlayışları olduğu anlaşılmakta... Hellenler Zorbalıkla sömürülerinin yanı sıra zamanla ticaretle de sömürmeye başladılar. Denilebilir ki dünyada kapitalist sömürüyü başlatanlar Hellenler olmuştur. Ticarete başlamış olmaları onların uygarlaştığı anlamına gelmiyordu. Yine saldırıyorlar, yağmıyorlar, öldürüyorlar ve yakıp yıkıyorlardı. Sözle/politika ile istediklerini elde edememişlerse ve de güçleri de yetmiyorsa başkaca küçük devleti/devletleri de yanlarına alıp müttefik olarak hedef devlete saldırıyorlardı. Bu tutumlarının en bilinen örneği; Oy-Urum Atın Konfederasyonunun önde gelen varislerinden TURİYA'ya saldırmalarıdır...

Hellenler, hiçbir zaman Anadolu'da, Ege'de, Akdeniz kıyılarımızda egemen olmamıştır – olamamıştır. Sadece bazı ticari merkezlere tüccarları gelip gitmiştir. Bir de Doğu Roma İmparatorluğunda etkili etnik gurup olmuşlardır, hepsi bu!.. Ama! Bu Doğu Roma İmparatorluğu içinde etkili bir azınlık halinde olmaları onlara pek çok avantaj sağlamıştır. İşte bu dönemde Hristiyanlığın bir meshebini de kullanarak; Anadolu'da ve adalarda hemen her yere yazılar yazarak, şekil ve tamgalarını işleyerek güya bu yerleri ve eserleri, kendilerininmiş gibi gösterme çabasına girmişlerdir. Hellenlerle ilgili sözde tarihi kalıntı, yazı ve tamgalar; yalan, uydurma, sonradan yazılma ve yerleştirmelerdir. Batılılarca yazılıp, yeni gelişmelere göre değişikliklerle ısıtılıp ısıtılıp sunulan tarih yanıltıcı ve yalandır, uydurmadır. Hellenler ve

onlardan sonrakiler zaten ta başından beri bu çalma ve kendilerine mal etmeyi yapmaktaydı ama sahtekârlıklarda yalnız değiller, işin içine batılı sözde tarih yazanları da katıldılar. Bu sahtekârlıklar aşağı satırlarda yeniden deşelenecek, şimdilik bir örnekle yetinelim. Yahudi Tarihini yazan Flavius Josephus, eserinin Yunancaya tercüme edilmesini kesinlikle istememiştir. Bu tutumuna gerekçe olarak; eğer eseri Yunancaya çevrilirse "*Yunanlıların, Yahudiliği kendilerinin keşfettiklerini iddia edebileceklerini*" söylemiştir!..

Bu yazdıklarımı hemen karşı çıkacak olanları tahmin ediyorum. Tarihten, felsefeden ve bilimden dem vurmaya başlayacaklar. Pek âlâ: Felsefe ve matematik/geometri vd. bilimlerin özellikle de Hermetik (İdris Peygamber) bilgilerin ana kaynağı Sümer Uygarlığıdır. Sümerlerden Masar'a (Mısır), Sümer öğretisi merkezlerinde yetişen mısırlı rahipler tarafından taşınmış. Bu rahipler Mısırdaki okullar (bilim ve inisiye okulları) kurmuşlar. Zamanla ün kazanan Mısırdaki okullara çeşitli ülkelerden öğrenciler gelmeye başlamış. Öğrenim sonunda kendi ülkelerine dönen yetişmiş kişiler genelde tapınaklara yerleşmişler ama bildiklerini kendi aralarında sır gibi saklayarak varlıklarını ve bildiklerini nesilden nesile devam ettirmişlerdir. Hellen'den, ada ve site devletlerinden giden öğrenciler öğrendiklerini kendilerine saklamayıp yazmışlar, dahası kendi ülkelerinde okullar açmışlar ve öğrenciler yetiştirmeye başlamışlardır. Mısırdaki bilgiyle donatılmış hatta bazıları inisiye olmuş bu bilge kişilerin pek çoğu; Egenin çeşitli yerlerinden, bazı adalardan hatta Sinop gibi Anadolu kent devletlerinden gidip öğrenim görmüş bilginlerdir. Hellenlerin bu konuda yaptıkları en yararlı (kendileri için) şey bilge kişileri huzurlarına çağırıp (para karşılığında) kendilerine bilgi ve tarih/destan anlatmalarını istemeleridir. Bir de bilge kişilere sınırlı ve kısıtlı da olsa okul açma izni vermişlerdir. Soygun ve sömürü dolayısıyla para da çok olunca bazı dini binaların yapılmasına para ayırmışlardır... Aslında Hellenlere mal edilen yazının da Fenike kökenli olduğu biliniyor (Fenikelilerin bu abc yi nereden aldıkları da tartışmalıdır). Söz konusu yazıyı ilk Anadolu'daki Site devletleri mi Fenike abc sinden uyarlayıp kullanmaya başladılar, yoksa Hellenler mi kullandılar? Hellenler daha Yunanistan'a gelmeden 300 yıl önce söz konusu yazım kültürünün var olduğu göz önüne alınınca...

Şimdi siz gelin; Ege bölgesindeki kent ve tapınak kalıntılarına, Trakya bölgesindekilere, Akdeniz bölgemizdeki kent tapınak ve tiyatro kalıntılarına, hatta Anadolu'nun en ücra köşelerinde, Hellen tüccarlarının bile ayak basmadığı yerde bulunan – kazılarda çıkan çanak çömleğe bile 'Hellenlerden kalma' yaftasını vurun!.. Bu nasıl bir akıl – akılsızlık? Böylesine çarpık bir düşünce ve saplantının Yerlikçe (şeytanca) kaynaklarını, aşağıdaki satırlarda deşeyip üzerlerindeki pası silip gerçeğin ve yalanın görülecek hale getireleceğini yazmıştım, deşeleyeceğiz. Şimdilik kısa örnekler verelim: MÖ 560-527 yılları Anadolu İyon kültürünün Yunanistan'ı derinden etkilediği yıllardır. MÖ 430 da Herodot şöyle yazıyor; "*Homer ile Hasiados, Grek tanrılar hanedanını kurdular, onlara adlarını taktılar, görevlerini ve sanatlarını tayin ettiler.*" Bu arada, Homer'in Zümranlı (İzmirli) olduğuna dikkat çekerim. Yunanlılar bile kendi kültürlerinin başka toplumlardan geldiğini, antik kaynaklarda bizzat Yunanlılar ifade ediyorlar. Buna karşın ne ilginçtir ki; Yunan seviciliğini hastalık halinde tutku/saplantı haline getiren batılı tarihçi/düşünürler bu duruma çok bozuluyorlar! Örneğin J. Bury; "*Kendilerinden başka her ulusu 'barbar' diye alaya alacak derecede Hellenlikleri ile*

öğünen Yunanlıların, atalarının ve mitlerinin/söylencelerinin başka ülkelerden gelmiş olduklarını ileri sürmeleri çok gariptir." Diyerek şaşımaktadır! (Son Truvalılar S.M. sa. 119)

Yukarıdaki satırlardan anlaşılacağı gibi Akdeniz, Ege, Karadeniz, Balkanlar ve Anadolu'yu kapsayan bölgelerimizdeki yüksek uygarlık kalıntıları; şimdiki Yunanistan topraklarında, tarihin bir döneminde barbarca, ekti zihniyetiyle hüküm sürmüş olan Akhalara (Hellenlere) ait değildir, sadece onların gibi gösterme gayreti vardır...

Şimdi gelelim daha yaygın ve baskın şekilde insanlığa yutturulmaya çalışılan sözde Hellenistik medeniyetine! Hellenistik yani Hellene benzeyen, Hellen gibi. Açıkçası Hellen değil benzetilmiş (çakması). Özellikle batılı sözde tarihçilerin uydurup sanki gerçekmiş gibi bütün insanlığı inandırmaya çalıştıkları şu 'Hellenistik' nedir? Bakalım:

Batılı tarihçilerin şişire şişire sürekli büyüttükleri 'Büyük İskender ve Hellenistik Çağ' dedikleri 13 (sadece onüç) yıllık çağa!.. Biraz yakından bakalım. M.Ö III. Yy. ortalarında Tarihi Makedonya'nın Kralı II. Philip çevredeki bazı site devletleriyle savaşmış ve zaferler kazanmıştı. Bu arada Kral Yunanistan'a karşı da savaşmış onları da yenmişti. Kral II. Philip bilime ve yeni fikirlerle önem veren bir kişilikti, o kadar ki oğlu Aleksandır'ın eğitim ve öğretimi için gereğinden fazla para vererek öğretmenler tuttu. Kralın tuttuğu öğretmenler Mısır'da öğrenim görmüş kişilerdi. Genç Aleksandır'a en uzun süre hocalık yapan kişi ise Yunanlı (Hellen)Aristo olmuştur.

Makedonya Kralı II. Philip bir düğün sırasında öldürülünce (kimler ve niçin öldürdüler belli değil!) henüz 20 yaşında olan Aleksandır babasının yerine kral oldu. Aristo'nun yetiştirmesi olan bu genç kral, hemen büyük bir ordu hazırlama çalışmalarına başladı. Babasının kazandığı zaferlerle elde ettiği serveti de kullanarak çoğunluğu paralı askerlerden oluşan, o günün koşullarında çok büyük bir ordu hazırladı. Hedefi; doğuya uzun soluklu bir sefer yapmak, ülkeler fethetmek ve çok çok zengin olmaktı. Sözde asıl amacını ise şöyle açıklıyordu; doğuya yapacağı büyük seferle Persleri yenecek ve gittiği her yere yeni bir Hellen (kendisine öğretilenleri ve benimsediklerini Yeni Hellenizm şeklinde) anlayışını götürecekti... Kendince planlar yaptı. Artık, 'Kral III. Aleksandır', namı diğer 'Büyük İskender' diye anılacak olan genç kralın kafasını kurcalayan sorun, ele geçireceği ülkelerdeki halkın ileri gelenlerinin kendisine itaat etmelerini nasıl sağlayacaktı? Bu konuyu Hocası Aristo'ya mektupla şöyle sordu:

"Ele geçireceğim topraklardaki insanları tahakkümüm altında tutabilmek için toplumların ileri gelen kişilerine şu uygulamalardan hangisini yapmalıyım?"

Onları sürgüne mi göndereyim?
Hapse mi atayım?
Kılıçtan mı geçireyim?

Aristo'nun cevabı aynen şöyledir:

Sürgünde toplanıp sana karşı baş kaldırırlar.
Hapishaneler militan yuvası olur, kontrolden çıkar.
Onlardan sonraki kuşak oç alma hırsıyla büyür, seni hedef alırlar.

Aristo çözüm olarak şu ünlü öğüdünü verir:

"İnsanlar arasına nifak/fitne tohumları ekeceksin,

birbirleriyle savaşınca hakem olarak kendini kabul ettireceksin ama anlaşmaya giden bütün yolları tıkayacaksın."

Eskisiyle, yenisiyle (Hellen – Hellenistik) Hellen anlayışının, günümüzden 2300 yıl önceden, insanlığa nasıl bir fitne sokma yolunu gösterdiği açık değil mi? Daha da önemlisi; batılı dostlarımızın! Hellenleri neden kendilerinin kökü ve pirleri olarak gördükleri açıkça anlaşılmıyor mu?.. Her neyse, biz Makedonya Kralı III. Aleksandır / Büyük İskender'in ünlü doğu seferini izleyelim.

(Devamı gelecek sayıda)

ANADOLU DERGİCİLİĞİNDE SÖNMEYEN BİR YILDIZ;

NEVZUHUR DERGİSİ

TUNCER GÜNAY

Edebiyat, sanat ve kültür sahasında, Anadolu'da neşredilen daha doğrusu neşredilmeye çalışılan dergileri, isim isim şöyle bir saymaya heves etseniz, muhtemelen daha birkaç düzine dergiyi saymadan pes edip bırakırsınız. Çünkü binlerce, on binlerce dergi adı saymanız gerekir... Tecrübelerimle biliyorum ki, dergicilik denen meşgale bize Tanzimat döneminde geldiğinden bu yana Anadolu'da çıkarılan dergilerin isimlerini saymayı asla başaramazsınız. Zira Anadolu, neşriyat serüveni yönünden tam bir dergiler mezarlığıdır.

Sırf aşkına karşılık vermeyen lise ya da üniversitedeki bir kız sevgilinin ya da hocaların ilgisini çekmek, onların hayranlığını kazanıp gözlerine girmek, içlerinde kalan bir ukdeyi izale etmek, bir başarı özlemini gidermek, kendini etrafına kanıtlamak veya önemli birisi olduğunu hissettirmek için gençlerin sadece bir ya da en fazla iki sayı çıkarıp bir daha devamını getirmeden sonlandırdıkları on binlerce dergiyi, dikkate alacak olursak, Anadolu sadece mezarlık değil, aynı zamanda bir dergiler çöplüğüdür demek yanlış olmaz.

Anadolu dergiciliği... Bu tabire nerede rastladım ya da hiçbir yerde görmeden mi kullanmaya başladım, bunu tam hatırlamıyorum. Ancak böyle bir işgal sahası, böyle bir olgu var. Herhangi bir holdingten, şirketten, vakıftan, üniversiteden, dernekten ya da bir kamu kurumundan bir talimat ve malî destek almadan, edebiyata, sanat ve kültüre çok meraklı olan bir ya da birkaç kişi ki, bunlar ekseriyetle üniversite talebeleri, öğretmenler, öğretim görevlileri veya eli kalem tutan mahalli yazar çizerler oluyor, gönüllü olarak ceplerindeki harçlıkları ortaya koyarak bir dergi çıkarmaya heves ediyorlar... Gönüllü kişiler tarafından bu şekilde çıkartılan dergiler haliyle amatörce gayretler oluyor ki, buna Anadolu dergiciliği demek uygun düşüyor.

Devlet tabii ki, toplumun huzurunu, nizamını ve asayişini korumak için bu alanı ve dergi neşretmek isteyenleri başıboş bırakmıyor. Bu işlere bir nizam ve kural getirmiş. Basın ve neşriyattan sorumlu bir savcılık vasıtasıyla hem dergi çıkaranları hem de bunların dergide ne yazdıklarını bilmek, kontrol etmek istiyor. Bu ülkede düşünce ve ifade

özgürlüğüne bir tarif ve sınır getirilmiştir. Öyle her önüne gelen dergi çıkaramaz, dergilerde aklından geçen her şeyi yazamaz, çizemez. İşin çok bilinen bu tarafını geçelim... Peki bir dergi çıkarmak için neler yapılmak zorunda?

Bir dergi çıkarmak için öncelikle, derginin sahipleri ve yönetiminde yer alanlar, devletin neşriyat işleri için koyduğu bir nizamla, kanunlara ve bazı kurallara göre işe başlamak zorunda... Bunları yapmadan dergi çıkarırsanız, savcılık terminolojisinde o derginin adı "İllegal suç unsuru" sizin sıfatınız da "Kanun dışı suç unsuru yayınlayan fail "olur ki, Sıkıyönetim, Olağanüstü Hal gibi bazı fevkalade zamanlarda, adamın başına büyük dertler açmaya namzet bir vaziyettir bu...

Dergi çıkarmadan evvel sistem ülkenin her yerinde aynı şekilde çalışıyor. Öncelikle dergiyi çıkartacak ve künyesinde yer alacak olanlar, devletin adli kayıtlarına, devlet aleyhinde işlenmiş olan suçlardan ve yüz kızartıcı cürümlerden girmemiş olacak. İlk şart budur. Daha sonra dergide Anayasa'ya ve kanunlara mugayir yazılar, ifadeler ve vurgulamalar olmayacağına dair, ilgili savcılığı ikna edeceksiniz ki sizi fazla zorlayıp terletmesin, evraklarınızı günlerce, haftalarca bekletmesin... Tecrübeli savcılar, siz zaten hiçbir izah yapmadan, dergiye koyduğunuz isimden, sizin ve künyedeki diğer kişilerin adlı kayıtlarından ve varsa medya gündemine girmiş eski marifetlerinizden dergiyi niçin çıkarmak istediğinizi ve orada neler yazacağınızı şaşmaz bir doğrulukla anlıyorlar... Ancak savcılar buna rağmen niyete değil eyleme bakar ve sorgularlar. Bu nedenle istenen evraklar eksik değilse, künyedeki isimler arasında yamuk birisi yoksa bu izni çok beklemeden hemen alırsınız. Genellikle, herhangi adli bir suç kaydı ve kötü bir şöhreti olmayan gönüllülerin, savcılığı iyi ve doğru şeyler yazacaklarına ikna etmek gibi bir sıkıntıları olmuyor... Savcılar da onlara hiçbir zorluk çıkarmadan evraklarını tasdikleyip gereken kanunî izni veriyorlar...

Dergiyi meşru (legal) bir şekilde çıkartabilmek için derginin büro adresine ve iletişim bilgilerine ait bilgileri ihtiva eden bir evrakı hazırlayacaksınız... Derginin sahiplerine veya künyesinde yer alacak olanlara ait ikametgâh, nüfus kâğıdı fotokopisi, adli sicil raporu ve noter tasdiki gibi çıkartılması zaruri olan rutin birkaç kanunî evrak daha var... Bunların hepsini hazırlayıp bir telli dosyaya yerleştirmeniz, sonra adliye gidip basın ve neşriyattan mesul savcıya bu dosyayı bırakıp tasdik ettirmeniz gerekiyor.

Gereken tüm evrakları hazırlayıp savcılığa teslim ettiniz ve derginiz tasdik edildi. Böylece nihayet meşrû bir dergi çıkarma hakkı kazandınız... Ancak serüvenin ilerleyen günlerinde gayet sarıh bir biçimde göreceksiniz ki, asıl müşkülât ve zorluklar dergiyi çıkarmak için harekete geçtikten sonra başlayacaktır. En önemli mesele dergiyi çıkarmak için gereken parayı bulup hazırlamaktır. Hiçbir matbaanın, gönüllüler çıkartıyor diye bir dergiyi para almadan gönüllü olarak bastığı görülmemiştir. Ayrıca paralarını ödemedi batan, kapanan dergilerden canları zaten çok yanan matbaaların bir çoğu, onca işlerinin arasında, sizin fazla kâr bırakmayan bu amatörce hevesinize balıklama atlamayacaktır.

Eğer dizgiyi ve tanzimi siz yapmıyorsanız, bunu matbaaya yüklediyseniz bu iş sevabına yapılmayacaktır. Basım için kâğıt, mürekkep gerekecektir. Bunların hepsi ücret alınarak yapılacaktır. Kâğıt ve mürekkep çoğunlukla Dolar veya Euro ile ithal edildiği için şu günlerde çok pahalı... Renkli basım düşünülemez bile... Zira masrafı ikiye üçe katlayacak bir gayrettir. Bu masraflar genellikle zaten kısıtlı olan okul harçlıklarından, maaşlardan kesilen ya da eşten

dosttan borç alınan paralarla karşılanmaktadır. Reklam almadan, malî bir destekçi bulmadan, masrafları karşılayacak kadar gelir akıtan bir abone ağı kurulmadan çıkarılan, çıkarılsa bile yüksek paylar isteyen dağıtım şirketlerine verilemediği için satılamayan, pek çoğu da hatır gönül diyerek bedavaya verilen 250, 500 ya da en fazla taş çatlasa 1000 baskılılık bir derginin ömrü ya o sayı ile kısıtlı olacak ya da borç harç bulunarak, dünyanın borcuna girilerek güçlükle birkaç sayı daha çıkarılacaktır. Ancak her halde de bu şartlar altındaki kaçınılmaz sonuç, o derginin batması ve dergiler mezarlığına gömülmesi olacaktır.

Nevzuhur'a gelince...

Öncelikle; büyük zorluklar, imkânsızlıklar ve sıkıntılar içinde boğuşan Anadolu dergiciliği serüveninde, "Nevzuhur" adlı bu dergiyi, çizgisini ve ilkelerini hiç bozmadan, bozduktan yıllarca, iki ayda bir, hem de hiç hiç aksatmadan, geciktirmeden istikrarlı ve düzenli bir şekilde 72. sayıya kadar yayınlamayı başaran; başta Dr. Mustafa AKBABA olmak üzere, derginin künyesinde adı geçen tüm isimleri yürekten tebrik ediyorum.

Anadolu dergiciliğinin, dergi kurucularına ve emektarlarına hiç para kazandırmayan, tam aksine gönüllülerin bütçelerinden büyük fedakârlıklar yaparak tahsis ettikleri paralarla sürdürülebilen bir alan olduğunu, bizatihi kendi tecrübelerimden bildiğim için Nevzuhur'un 72. Sayıya kadar getirilebilmiş olmasını çok önemli ve başarılı bir hadise olarak görüyorum. Antalya'da neşredilen "Nevzuhur" adlı Edebiyat ve Kültür Dergisi, Anadolu'nun en uzun ömürlü ve şanslı dergileri arasında görünüyor.

Anadolu'da yıllardır yayınlanan ve bu günlere kadar gelmeyi başaran birkaç istikrarlı edebiyat, sanat ve kültür dergisinin kervanına girmeyi Nevzuhur da hak etmiştir. Mesela Kayseri'deki Erciyes Dergisi nasıl Kayseri'nin gururu ve temsili olmayı başarmış ise Nevzuhur da 72. Sayıya kadar gelmekle, aynı yolda olduğunu ispatlamıştır.

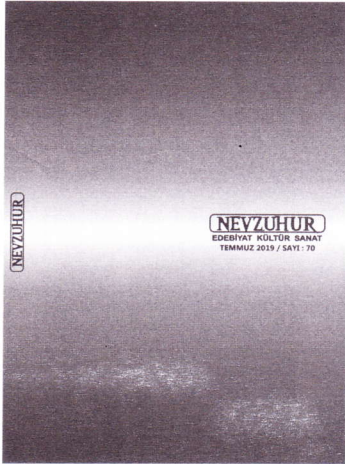
Nevzuhur, bayi satışı yapan, dağıtım şirketlerine verilerek yaygın dağıtımı yapılan, arka sayfasına bankalardan, holdinglerden ya da kamu kurumlarından yağlı ballı kazançlar getiren reklamlar alarak yayınlanan hormonlu, cafcacılı dergilerden değildir. Tam tersine, kendi yağıyla kavrulan, sadece edebiyat, sanat ve kültür yazılarına yer veren, mütevazı, gösterişsiz, sade ve kibirsiz bir dergi olup hiç reklam almamakta, masraflarını tamamen Dr. Mustafa AKBABA karşılamaktadır. Mali bir yük ve bütçe fedakârlığı getiren bu işi, yıllarca oflamadan, puflamadan, şevkle ve azimle çıkarmaya ısrar etmek, ancak güçlü bir edebiyat, sanat sevdasıyla ve iptilasıyla izah edilebilir.

Mustafa Akbaba, Ali Demirel ve Hasan Tülkay'ı çok yakından tanıma fırsatı buldum ve onları tanıdıkça, edebiyat ve sanata olan merak ve sevgilerini gördükçe, onlara karşı hürmet ve takdir duygularım arttı. Bu muhteremler sadece dergi çıkarma hüneri sergilemekle kalmıyorlar. Aynı zamanda çok kıymetli yazılar yazabilmelerini sağlayan nitelikli donanıma ve birikimlere sahipler. Nevzuhur'da çok kaliteli ve güzel yazıları yer alıyor. Derginin künyesinde yer alan diğer isimlerin ve dışarıdan yazı veren edebiyat ve sanat âşıklarının da dergiye emek verme ve yazı yazma yönünden onlardan geri kalır yanları olmadığından eminim...

Bir dergi çıkarmanın ne kadar zor ve duruma göre bazen maddî yıkım getiren bir heves ve iştigal olduğunu, bizatihi kurduğum ya da kuruluşunda yer aldığım bir düzine kadar derginin satılamaması, dağıtılamaması veya abone sistemi olmaması nedeniyle batmasından, dergiler mezarlığına ya da çöplüğüne gitmesinden biliyorum...

Dergiyi bastırarak bir matbaayı bulup nihayet bastırdıktan sonra, söz verilen destek ve takviyelerin gelmemesi yüzünden ücretini ödeyemediğim için matbaadan alamadığım, daha piyasaya çıkartmadan matbaada batırdığım bir dergiyi hatırlarken büyük bir hüznün ve utanç hissediyorum. Matbaalara taahhüt ederek, senet vererek borçla bastırdığımız, oradan binbir yalvarma ve yakarmadan sonra almayı başardığımız ama 10 tane bile satamadığımız için daha ilk sayısında batırdığımız, uğruna icra dairelerine düştüğümüz, matbaalar tarafından haciz yağmuruna tutulduğumuz, bütçemizi, psikolojimizi allak bullak eden dergilerimiz var...

Anadolu dergileri, kurucularına veya sahiplerine kâr getiren, kâr getirmesi için çıkarılan dergiler değildir. Zaten bu şartlarda kâr yapmaları imkânsızdır. Bu dergilere yazı yazarlar da bu zorlukların ve durumun farkında ve idrakinde oldukları için, yazılarını para kazanmak amacıyla yazmazlar... Sistem tamamen gönüllülük esasına dayanır. Elleri iyi kalem tutan edebiyat, sanat veya kültür meftunları, gönüllü olarak, hiçbir menfaat beklemeden ve bunun zaten mümkün olmadığını bilerek yazılarını bu dergilere verirler. Her derginin bir yayıncılık nizamı ve standart olanların haricinde, özel ilkeleri vardır. Bunları da tabii olarak derginin kurucuları, sahipleri ve mali yükünü çeken tespit ve tayin eder.

Buna göre, benim Nevzuhur'da tespit ettiğim en önemli sarsılmaz ilke; ahlâklı, edepli, vatana, millete bağlılık ve mukaddes değerlere saygılı olmak ilkesidir. Bunun yanı sıra Türkçenin doğru kullanılması ve yazım kurallarına çok dikkat edilmesi ilkesi de dikkati çekiyor. Dört yıl önce, Antalya'ya yerleşince, Hasan TÜLKAY Hoca'mızın sayesinde tanıdığım bu dergide, bu ilkeyi çiğneyen tek bir yazıya rastlamadım. Bu dergiye ben de 4 yıldır yazı yazmanın gurur ve sevincini yaşıyorum. Ülke çapında yayınlanan ve halen piyasada satılan pek çok kitabın yazarı olmama ve birçok çevrede çok tanınamama rağmen, bu ilkeler benim yazılarıma da hiç taviz verilmeden uygulandı. Bu ilkelere aykırı bir cümleye ya da paragrafa rastlanması halinde benim gözümün yaşına da bakılmayarak, yazılarımı da ya geri iade edildi ya da düzeltililerek yayınlandı.

Nevzuhur, her ne kadar birkaç gönüllünün de çabalarıyla neşredilen bir Anadolu dergisi olsa da, ismi Mustafa Akbaba ile özdeşleşmiş bir vakıdır. Vaziyet o kadar barizdir ki, çok zaman, mesela Hasan Tülkay hocama, "Mustafa Akbaba nerede?" diye sorarken "Mustafa Akbaba demek yerine Nevzuhur nerede, büroda mı?" derim. Bu çok

tabii bir durumdur. Zira derginin kurucusu, sahibi, beyni ve malî kaynağı olduğundan, bilinçaltımızda adı Nevzuhur ile özdeşleşmiştir artık.

Nevzuhur inşaallah daha çok uzun yıllar yayınlanacak, aynı zamanda Mustafa Akbaba'nın dış hekimliği muayenehanesi daha pek çok edebiyat ve sanat aşığının, eli kalem tutan münevverin muhabbet ve sevgi dolu toplantılarına ev sahipliği yapacaktır...

BU DÜNYA HAPİMİZE YETER

MUSTAFA AKBABA

Son görevi, Kültür ve Turizm Bakan Yardımcılığı olan tarihçi Prof.Dr. Ahmet Haluk DURSUN Hoca, 19 Ağustos 2019 tarihinde Van'da geçirdiği trafik kazası sonucu vefat ederek ahirete irtihâl eyledi. Cenab-ı Allah rahmet eylesin.

25-30 Temmuz 2002 tarihleri arasında kendisiyle İtalya seyahatimiz olmuştu. Gittiğimiz tur şirketinin rehberi olmasına rağmen, şirket yetkililerinin ricası üzerine aramızda fahrî rehber olarak bulunmuş, yüksek bilgilerinden hayli istifade etmiştik. Bu da bizim için bir şans demektir.

Seyahatten bir gün önce İstanbul'a gidip Taksim'de bir otelde konaklamıştık. Tur şirketinin bürosu da taksim civarında bulunduğu için, aramızda daha önce yapmış olduğumuz konuşmaya istinaden, şirket görevlilerini hava limanına götürecek olan araç bizi de otelden alıp geçecekti. Tam saatinde otelin kapısına gelen araca bindiğimiz zaman ön koltukta oturan beyle mutad selâmlaşmamızı yapıp isimlerimizi karşılıklı söyletince ağızdan gayri ihtiyari; "Hocam ben sizi tanıyorum!" ifadesi çıktı. Bunun üzerine 'acaba nereden tanıyoruz?' düşüncesiyle dönüp yüzüme dikkatlice baktı. Ben de ; "Hocam, daha önce şahsen tanışmış değiliz, ben sizi yazılarınızdan giyaben tanıyorum" dedim. Yazılarını okuyor olmamın mutluluğunu yüz ifadesinden hissetmişim. O da benim kültüre olan alâkamı sezmiş, seyahat esnasında bunu hâl ve ifadeleriyle hissettirmişti.

İtalya'da Roma, Floransa, Pisa, Venedik, Milano şehirlerini gezerken, oraları bir tarihçi ağızından dinlemek oldukça farklıydı.

Prf. Dr. Ahmet Haluk DURSUN (1957 - 2019)

Daha sonraki yıllarda Batı Akdeniz'de yapmış olduğumuz bir gemi seyahati sırasında ikinci defa gördüğüm Floransa ve Roma şehirlerini gezerken, aradan hayli zaman geçmiş olmasına rağmen Haluk Dursun Hoca'nın aktardığı bilgiler hâlâ hafızamda tazeliğini koruyordu.

Madem söz buraya geldi, o gemi seyahati hakkında da çok kısa bir malûmat verip, sonra da 25 Ekim-3 Kasım 2019 tarihleri arasında yapmış olduğumuz bir başka gemi seyahatine yelken açalım.

Yeşilköy'den hareketle İtalya'nın Cenova Havaalanına iniş yaptıktan sonra kara yoluyla Savona Limanı'na transfer edilip gemiye giriş yaptık. Savona'dan sonra ilk liman La Spezia idi. Ardından İtalya'nın batı sahillerinden güneye doğru devam eden yolculuğumuzla Livarno Limanı'na gelindi. Floransa'ya yakın olan bu limandan kara yoluyla Floransa'ya gidilip, geminin hareket saatinden önce tekrar Livarno'ya dönüldü. Güneye doğru süren yolculukla Civitavecchia Limanı'na varıldı. Roma'ya yakın olan bu limandan da Roma'ya gidilerek, gezilip görüldükten sonra tekrar gemiye dönüldü. Bu limandan sonra gemi rotasını Batı'ya çevirip Barselona'ya ulaşıldı. Böylece İtalya'nın ardından İspanya topraklarına adım atmış olduk. Barselona'dan sonra gemi rotasını Doğu'ya döndürerek Fransa'nın Toulon Limanı'na demir attı. Aslında, programa göre Toulon'a değil Marsilya Limanı'na girecekti fakat bazı meşru mecburiyetler karşısında programda değişiklikler yapılabiliyor. Bu sebepten Marsilya'ya kara yoluyla gidilip dönüldü. Bu değişiklik vesilesi ile Toulon'u da görmüş olduk ama Marsilya'ya kara yoluyla gidip dönmekten doğan zaman kaybından, Marsilya'dan gidecek olduğumuz Aix en Provence görülemedi. Bu da bizim için bir kayıp demekti. Toulon'dan sonra, yine bir Fransız limanı olan Villefranche'ye demir atıldı. Buradan da yine kara yoluyla Monako ve Montekarlo gezilip görüldü. Bundan sonra tekrar Savona Limanı'na dönen gemiden iniş yapıp, Cenova'ya transferimizin ardından uçakla İstanbul'a avdet edildi.

Önceki yıllarda 8 günlük bir programla gerçekleşmiş olan ve teferruata girmeden çok kısa bir şekilde özetlediğimiz seyahatten bahsetmemin bir sebebi de yukarıda temas ettiğim 25 Ekim-3 Kasım 2019 tarihleri arasında yaptığımız gemi seyahatimize girizgâh mahiyetinde olur düşüncesinden kaynaklandı. Çünkü o seyahatte gördüğümüz bazı yerleri bu seyahatte de gördük.

İstanbul Hava Limanı'ndan 5.30'da havalanan uçağımız, dört saatlik bir yolculuğun ardından Lizbon Hava Limanı'na iniş yaptı. Bu benim Portekiz topraklarına ilk ayak basışımdı. Seyahatin teferruatına girmeden önce hemen şunu söylemeliyim ki yüz akımız olan İstanbul Hava Limanı, dünyadaki pek çok hava limanına bin basar, hatta en iyisi diyebiliriz. Düşman çatlatan bu hava limanı ile ne kadar öğünsek azdır.

Bu notu düştükten sonra biz tekrar seyahatimize dönelim.

Valizlerimizi alıp orada bizi bekleyen otobüslere bindik ve gemiye transferimiz gerçekleşti. Gemiye giriş yapıp kabinlere yerleştik. Gemi saat 16.00'da Lizbon'dan ayrıldı.

Ertesi günü gemi sabahın erken saatinde Cebel-i Tarık'tan geçerek Akdeniz'e giriş yaptı.

Tarık bin Ziyad'ın, Musa bin Nusayr'dan aldığı 7000 askerle Kuzey Afrika sahilinden Septe Boğazı'nı geçerek İberik Yarımadası'na çıkması, sahildeki dağa topladığı askerlerine geri dönme ümidi bırakmamak için gemileri yaktırması veya diğer bir rivayete göre de gemileri geri göndermesinden sonra boğaza ve bu dağa, adına izafeten Cebel-i Tarık denilmiştir. Oldukça geniş olan bu boğazdan

geçerken, iki taraftaki detayları net olarak görmeniz mümkün olmuyor.

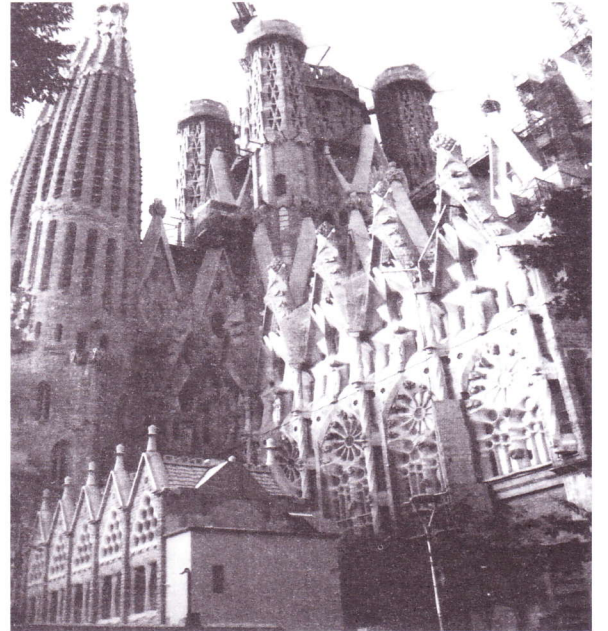
27 Ekim saat 14.30'da Barselona'daydık.

Akdeniz sıcaklığını hissettiren güzel bir şehir olmasının ötesinde Art Nouveau Mimari'nin en önemli temsilcisi sayılan Mimar Antoni Gaudi ile özdeşleşen bu şehir Katalonya Özerk Bölgesi'nin başkenti.

Seyahatimizden çok kısa bir süre önce, Katalonya Özerk Bölgesi'nde Yüksek Mahkeme'nin bağımsızlık yanlısı 9 Katalon siyasetçiye verdiği hapis kararlarına karşı düzenlenen protestolarla yangın yerine çevrilen Barselona sokakları biz gittiğimizde durulmuş vaziyeteydi. En azından gezdiğimiz yerlerde böyle bir durumla karşılaşmadık.

Antoni Gaudi'nin eseri olan ve yapımına 1882'de başlanan ama hâlâ bitmemiş olan (yaygın kanaate göre de dikkat çekmesi açısından hemen bitirilmek istenmeyip yapımı yavaş sürdürülen) La Sagrada Família Katedrali şehrin simgesi durumunda, Fantastik ince detayları, süslemeleri ve kuleleri ile dikkat çeken bir yapı. İlk gördüğümde sonra biraz daha bir şeyler ilâve edilmiş. İcini görmek için çok uzun saatler kuyrukta beklemeniz gerektiğinden, bu görkemli yapıya dışarıdan bakıp geçiyorsunuz. Şehrin plânlamasında da emeği geçmiş olan Gaudi'nin; Passeig de Gracia Caddesi'ndeki Casa Batllo ve Casa Mila adındaki binaları da dikkat çeken eserleri arasında bulunuyor.

Barselona'yı seyredeceğiniz bir tepeye kurulmuş olan Park Guell de Mimar Gaudi'nin imzasını taşıyor. Renk renk mozaiklerle süslü evleri, dolambaçlı merdivenleri, kavisli bankları ve heykelleriyle ayrı bir güzelliğe sahip. İçerisinde kendisinin de 20 yıl yaşadığı ev şu anda "Gaudi Müzesi" olarak hizmet veriyor.

La Sagra da Família Katedrali / Barselona

Barselona'yı 1992 Olimpiyatlarının yapıldığı Mont Juic tepesinden de panoramik olarak izleyebiliyorsunuz. Olimpiyat stadyumu da burada bulunuyor.

Şehrin kalbinin attığı La Rambla Caddesi boyunca mutlaka yürümelisiniz. Yirmidört saat hareketli olan bu caddede özgün lezzetler sunan restoranlardan, hediyelik eşya satan dükkânlara kadar her şey var.

İspanyol ve Katalonya Meydanları da görülmesi gereken yerler arasında. Katalonlar boğa güreşlerine yasak

getirdikleri için İspanyol Meydanı'nda bulunan arena şimdi başka amaçlar için kullanılıyor. İspanya'nın diğer eyaletlerinde de boğa güreşlerinin yapılmaması konusunda çalışmalar başlamış. Bakalım bu vahşet ne zaman son bulacak.

Gemimiz 28 Ekim saat 9.00'da Marsilya Limanı'ndaydı. Daha önce göremediğimiz Aix en Provence'e 45 dakikalık bir yolculuk sonrası ulaşıldı. Ünlü ressam Cezanne'nin doğduğu kent olarak bilinen ve ilk olarak Romalıların tarafından kurulan; Üniversite, kaplıcalar ve Lâvantalarıyla ünlü olan kentte bir pagan tapınağının temelleri üzerine XII. Yüzyılda yapılmış, Romanesk ön cephesi ile dikkat çeken St. Saviour's Katedrali görülmesi gereken yerler arasında. İçerisinde, bazı yerlerde pagan tapınağının temellerini de görebiliyorsunuz. Şehri dolaşırken Lâvanta ürünleri satan dükkânlardan taşan hoş koku, size Lâvanta bahçesinde dolaşırken hissinin veriyor. İki taraflı çift sıra ağaçla donanmış, güzel binaların ve çeşmelerin yer aldığı Cour Mirabeau Caddesi'nde bulunan kafe ve restoranlarda bir şeyler yiyip, içip, istirahat edebiliyorsunuz.

Aix en Provence'den tekrar Marsilya'ya dönüp şehri dolaştık.

Fransa'nın Akdeniz'e açılan kapısı ve ülkenin tarihî olarak en eski kenti Marsilya; konumu sebebiyle tarih boyunca pek çok kültüre ev sahipliği yapmış. Günlük hayattan yeme içmeye kadar, her alandaki kozmopolit kültürüyle dikkat çekiyor. 2013 yılında Avrupa Kültür Başkenti seçilmesi ile de bir başka hüviyete bürünmüş.

Eski Liman şehrin kalbi durumunda. Aziz Jan Kalesi ile Aziz Nicholas Kilisesi arasından girişle başlayan koy Eski Liman (Vieux Port) olarak anılıyor. Eski Liman, antik dönemden beri Marsilya'yı gözde bir kıyı kenti haline getirmiş. Çevresindeki yapılar ve ünlü mekânlarla dikkat çeken limanda çelikten yapılmış ve hiçbir amaca hizmet etmeyen, 46 m. uzunluğundaki Aynalı Tavan, bence bu tarihî dokuya hiç yakışmamış. Limanın yan tarafında bulunan tepe üzerindeki Noturdam Kilisesi ise şehrin her yerinden görülebiliyor.

Marsilya

Limanın dış kısmında, kıyıdan biraz uzakta bulunan İf Adası ve üzerinde aynı ismi taşıyan 1524'de inşa edilmiş olan kale 17. Yüzyılda hapisane olarak kullanılmış. Alexandre Dumas'ın ünlü romanı Monte Cristo Kontu'nda başkarakter Edmond Dantes'in de hapsedildiği yer olarak edebiyat tarihinde yerini almıştır.

İf Adası

29 Ekim sabahı saat 7.00 de Cenova'daydık. Cenova'yı dolaşmayı öğleden sonraya bırakarak, Dalida'nın söylediği "I found my love in Portofino" şarkısı ile ünlü Portofino'ya gitmek üzere yola koyulduk. Takriben 45 dakikalık bir yolculuk sonrası Santa Margherita Ligure'ye ulaşıldı. Bu güzel koyda biraz eğlendikten sonra tekne ile 10 dakikalık kısa bir deniz yolculuğuyla Portofino'ya geçildi. Santa Margherita Ligure'den sonra Portofino'ya kadar olan yol dar olduğu için büyük araçların gitmesi sıkıntılı oluyordu. Onun için ya deniz yoluyla, ya da küçük araçlarla gidilmesi gerekiyordu. Biz deniz yoluyla ulaştık. Santa Margherita Ligure'nin hemen yanında bulunan küçük koy meşhur Portofino

Portofino

Portofino; kelime olarak "Yunus koyu" anlamına geliyor. Burada yunus balıkları sıklıkla görülüyordu.

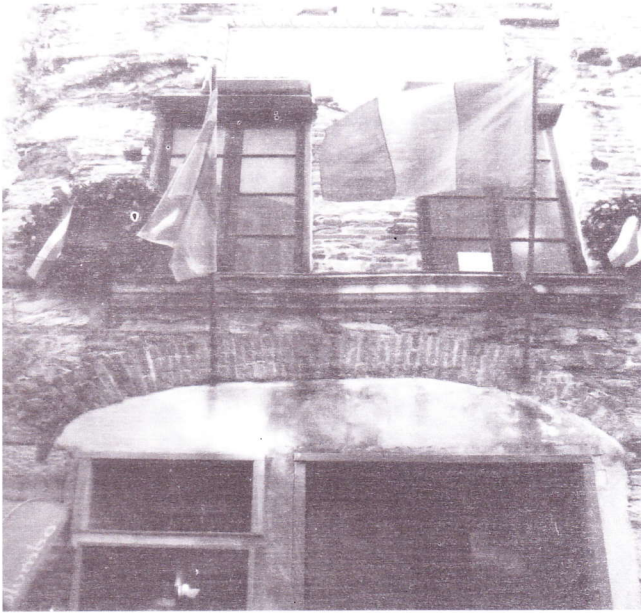
Portofino, İtalyanlardan önce İngilizler tarafından keşfedilmiş. Tabii yapısı dolayısıyla oldukça korunaklı bir liman. Kültürel dokusunu kaybetmeden turistik özelliklerini muhafaza eden bu küçük köy, San Fruttuoso keşişleri tarafından kurulmuş ve kalkındırılmış. 1950'li yıllarda ise elit bir hayat tarzına sahip insanlar tarafından tercih edilmiş. Bu yüzden Portofino ismi uzun yıllardır lüks ve gösterişle yan yana anılır olmuş. Buraya zenginler ve ünlüler mekânı denmesi bu sebepten.

200 m. kadar yürüyeceğiniz bir rampayla tepede bulunan kiliseye doğru çıkarsınız, yol boyu bazı noktalardan ve kilisenin önünden koyu kuşbakışı seyretme imkânınız oluyor. Kilisenin arkasında bulunan mezarlık ise bilinen mezarlıklardan farklılık gösteriyor. Üst üste konmuş mezarlar içerisinde ölenlerin külleri saklanıyormuş.

Portofino

Portofino'dan dönüşümüz yine aynı yolla oldu. Kısa bir deniz yolculuğu sonrası Santa Margherita Ligure'ye gelindi, oradan da otobüsümüzle Cenova'ya gidildi.

Kristof Kolomb'un evi / Cenova

Kristof Kolomb'un da doğum yeri olan Cenova'da önemli yerler gezilip görüldü. Bunlar arasında Kristof Kolomb'un doğduğu ev kabul edilen(!) eski bir ev de vardı.

Gemi, 31 Ekim Perşembe günü saat 10.30 da Malaga'daydı.

Endülüs Özerk Topluluğu arazileri güneyinde, Costa del Sol (Güneş sahili) üzerinde kurulmuş bir liman ve sahil şehri olan Malaga; Cebel-i Tarık Boğazından 100 km. doğuda ve en yakın Kuzey Afrika sahilinden 130 km. uzaklıkta bulunuyor.

Bu benim Malaga'ya da ikinci gelişimdi. Ancak önceki gelişim yukarıda kısaca konu ettiğimiz gemi seyahatiyle değil İspanya Endülüs bölgesine 5-9 Aralık 2013 tarihleri arasında yaptığımız seyahatimiz esnasında gerçekleşmişti. Sevilla, Cordoba (Kurtuba), Ronda, Marbella, Malaga ve Granada (Gırnata) o gezide gördüğümüz yerlerdi. (O seyahati, Nevzuhur'un 38. Sayısında "Endülüs Nakış Nakış" başlığı altında okuyucularımıza sunmuştum.)

Ferrari Meydanı / Cenova

Pablo Picasso'nun da doğduğu şehir olan Malaga'yı dolaşmayı öğleden sonraya bırakıp Malaga'dan iki saat kadar uzaklıkta bulunan Ronda'ya gidildi. Bu vesile ile Ronda'yı da ikinci defa görmüş oluyordum. 150-160m. Yüksekliğindeki bir kayalığa kurulmuş olan Ronda, Endülüs bölgesinin en eski yerleşim yerlerinden biri. Mağribi hâkimiyeti altında kaldığı 700 yıl boyunca ele geçirilemezliğini ispatlamıştır. İspanyol Arenalarının ilki ve de en ünlülerinden biri olan Plaza Toros Ronda'da bulunuyor. 18. Yüzyılda Boğa güreşi kurallarını belirleyen Francisco Romero da Ronda da doğmuş olan bir kimse.

İkinci saatlerinde Ronda'dan Malaga'ya dönüp panoramik bir gezi yaptıktan sonra 18.30 'da demir alacak olan gemiye döndük.

Bundan sonraki liman Fas'ın Kazablanka Şehri idi.

İki suyun kavuştuğu, ancak karışmadığı Cebel-i Tarık Boğazı ve daha dün diyebileceğimiz zamana kadar emperyalist devletlerin tahakkümü altında kalan, nüfusunun çoğunluğu Berberî'lerden oluşan Kuzey Afrika Ülkelerinden Fas'ı görme arzusu, bu seyahate iştirak etmemin en önemli sebeplerindendi.

Burada, Fas hakkında genel bir malûmat verip sonra seyahat intibalarımıza dönmemiz uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Yapılan araştırmalar, çok eski çağlardan beri Fas'ta insanların yaşadığını göstermiştir. M.Ö 2000 yıllarından itibaren Berberîler ülkeye gelerek yerleşmişlerdir. Daha sonraları M.Ö 2. Yüzyıldan itibaren de Akdeniz'in denizci ve deniz ticaretinin önde gelenlerinden Fenikeliler, Fas'a gelerek burada ticarî koloniler kurmuşlardır. İlerleyen tarih çağlarında gelişen devletlerden Kartacalılar Fenikelileri, Romalılar ise Kartacalıları yapılan savaşlar sonucunda yenerek ülkeye hâkim olmuşlardır.

Milâdın ilk yüzyılında İspanya'dan gelen Vandallar, zayıflayan Romalıları yenerek ülke üzerinde yeni bir hâkimiyet tesis etmişlerdir. Yedinci yüzyıldan itibaren İslâmiyeti bütün dünyaya yaymaya çalışan Müslüman Arablar, o zamanın şartlarında sadece cihad, yani Allahü tealâ'nın dinini yaymak için geldikleri bu ülkede İslâmiyeti yaymışlar ve bu ülkeye yerleşmişlerdir. Müslümanlar burada da kalmayıp İspanya'ya geçmişlerdir. Sekizinci yüzyılda Fas'ta ilk Müslüman hükümdar hanedanlığı Sultan Birinci İdris tarafından kuruldu. Daha sonra başa geçen Sultan

ikinci İdris, Fes şehrini kurdurarak burasının önemli bir İslâm kültür merkezi haline gelmesini temin etti. Burada ilk İslâm üniversitesi olan Keyruvan Üniversitesi kuruldu. Onbirinci yüzyılda Büyük Fas Devleti olan ülkenin toprakları, doğuda Tunus dâhil olmak üzere, kuzeyde İspanya'yı da hükümdarlığı altında bulunduracak şekilde genişlemişti. Bu zamanda ülkenin başşehri Marakeş oldu. Birkaç asır varlığını muhafaza eden devlet, daha sonraları zayıflayarak gücünü kaybetti. Bu zayıflamanın neticesinde sınırları her geçen gün daralmaya başladı ve nihayet Portekiz ve İspanyol istilâsına uğradı. Daha sonra yapılan savaşlarla onaltıncı yüzyılda ülke Portekiz ve İspanyol işgalinden kurtulmuş, ondokuzuncu asra kadar varlığını devam ettirebilmiştir.

1912 senesinde ülkenin kuzeyini İspanyollar, kalan büyük kısmını ise Fransızlar işgal etti. Sömürge haline gelen Fas, ikinci Dünya Savaşı'nda müttefik ordularının önemli bir askerî üssü olarak kullanıldı. Bu savaş yıllarında Amerika Atlas Okyanusu kıyılarında ülkeye çıkartma yaptı. İkinci Dünya Savaşı sonunda diğer sömürge ülkelerinde olduğu gibi Fas'ta da bağımsızlık için sömürgecilere karşı mücadele cephesi meydana getirildi. Bu mücadele, kurulan "İstiklâl Partisi" ile hız kazandı. İstiklâl Partisi'nin ve dolayısıyla bağımsızlık mücadelesinin en ileri geleni olan Sultan Beşinci Muhammed 1953 senesinde Fransızlar tarafından sürgüne gönderildi. Fransızların Fas'daki bağımsızlık mücadelesini kırmak için yaptıkları bu davranış, ülke halkı ile Fransızlar arasında iki sene devam eden kanlı bir iç savaşa sebep oldu. Savaş, Sultan beşinci Muhammed'in serbest bırakılıp tahta çıkması ile son buldu.

1956 senesinde Fas bağımsızlığını bütün dünyaya ilân etti. Bir sene sonra ise Fas'ın emirlik olduğu ve Sultan Beşinci Muhammed'in emir unvanını aldığı duyuruldu. Yapılan çeşitli çalışmalar neticesinde İspanya ülkenin işgal altında tuttuğu kuzey bölgelerini terk etmek zorunda kaldı. 1969 senesinde Atlas Okyanusu sahillerindeki İnfi Üssünü de Fas'a bırakmasıyla ülke bugünkü sınırlarına sahip oldu.

Fas; Meşrutî Monarşi ile idare edilmekte. Resmi dili Arabçadır. Fakat halkın %70'i Arabça, %24'ü Berberice konuşur. Fransızca ve İspanyolca da ülkede konuşulan diller arasında yer alıyor.

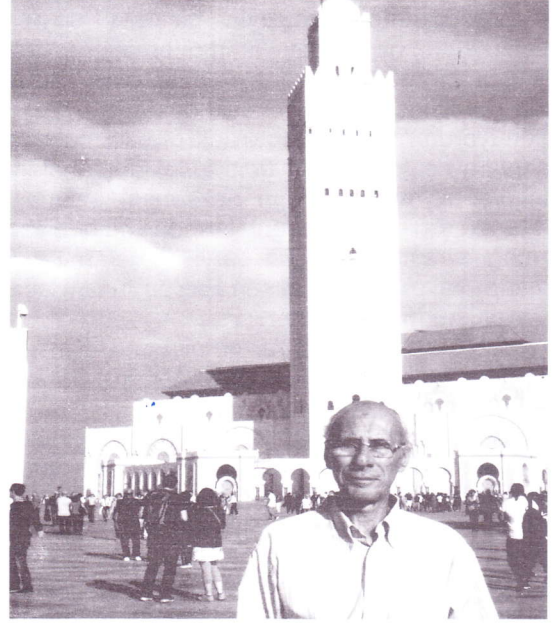
Yıllar süren Fransız ve İspanyol işgali sırasında bile dinlerinden taviz vermeyen Fas halkının hemen tamamı Sünnî Müslüman dır.

Biz şimdi tekrar seyahatimize dönelim.

Gemi 1 Kasım Cuma günü saat 9.00'da Kazablanka Limanı'na yanaştı. İspanyolcada "Beyaz ev" anlamına gelen Kazablanka'ya Arablar "Darül Beyza" demektedirler. Labirenti andıran dar sokaklarda sıralanan beyaz boyalı evler ona bu ismi verdirmiş. Şehir, Mağrib mimarisi ile Fransız Kolonyal mimarisini harmanlayan yapılarıyla dikkat çekiyor.

"Kazablanka" denildiği zaman pek çok kimsenin aklına; başrollerini Ingrid Bergman ve Humprey Bogart'ın oynadığı, 1942 yapımlı bir Hollywood klâsiği olan "Kazablanka" filmi gelir. Üzerinden 77 yıl geçse de bu trajik aşk hikâyesi unutulmazlar arasında yerini hâlâ muhafaza etmektedir.

Gemiden ayrılıp limana çok yakın bir mesafede bulunan II.Hasan Camii'ne gidildi. 25 bin kişinin bir arada ibadet edebildiği, Okyanus kıyısında ihtişamlı duruşuyla insanı büyüleyen II. Hasan Camii, mağribi mimariyi korurken kullanım açısından da modern mimarîden istifade edilerek projelendirilmiş. Sıcak yaz aylarında açılabilen muazzam işlemeli tavanı bunun iyi bir örneği.

II.Hasan Camii / Kazablanka

Cami görüldükten sonra Marakeş'e gitmek üzere yola koyulduk. Kazablanka ile Marakeş arası üç saat kadar sürüyor. Gidiş, dönüş yolda bir hayli zaman harcamış olduk. Dolayısıyla hem Kazablanka'yı hem de Marakeş'i lâikiyle gezme imkânımız olmadı. Marakeş'e "Kırmızı Şehir" de deniyor. Bütün yapılar kiremit kırmızısı, çatıları da koyu yeşil olarak boyanıyor. Başka renklere müsaade edilmiyormuş. Marakeş'de 76m. uzunluğundaki minaresi ile Kutubiye Camii en dikkat çeken tarihî yapılardan birisi. Jamaa el-Fna adıyla bilinen meydanı ise tam bir keşmekeşlik sergiliyor. Bu eski pazar yerinde; tüccarları, yılan oynatıcılarını, maymun gezdirenleri, akrobatları, hokkabazları, masalcıları, sihirbazları, müzisyenleri, ilâç Satıcılarını, seyyar berberleri, seyyar dişçileri görebiliyorsunuz. Bu hengâme bize daha önce gördüğümüz Hindistan'ı hatırlattı.

Kutubiye Camii / Marakeş

Sadece Kazablanka ve Marakeş'i bir gün içerisinde şöyle bir görmekle o ülkenin geneli hakkında fikir yürütmek insaflıca bir yaklaşım olmaz. Onun için daha geniş bir zamanda daha fazla yerleri görmek gerekir. Hiç değilse Başkent Rabat, Tanca ve Fes (Fas) gibi şehirleri de ziyaret

ettikten sonra bize bir yorum yapma hakkı doğar. Buna rağmen gördüğümüz kadarıyla bir şey söylememiz gerekirse; kendi öz yapısıyla modernleşme arasında sıkışmış gibi bir görüntü sergilemekte olan Fas'ın bazı konularda kendisine biraz daha çeki-düzen vermesi gerekir diye düşünüyorum. Jamaa el-Fna'daki otantik manzara belki bazı insanlara cazip gelebilir ama kulakları rahatsız eden gürültüsü ve hijyen şartlarının noksanlığı insana irkiltici geliyor. Marakeş'in en lüks lokantalarından birinde yediğimiz öğle yemeği sırasında oluşan servis hataları da Avrupa standartlarını yakalamaya çalışan Fas'da turizm açısından iyi bir puan oluşturmuyor.

Kazablanka'dan sonra gemimiz 3 Kasım 2019 Pazar günü saat 7.00'de Lizbon'a döndü. Bu da gemi yolculuğumuzun sonu demekti.

333m. uzunluğunda, 37.92m genişliğinde, 4345 yolcu kapasitesi ve 1388 personel sayısı ile yüzer ada diyebileceğimiz bir gemiyle seyahat ederken; ülkelerindeki açlık ve sefalet sebebi ile kendilerini küçücük botlarla sulara bırakan, çok kere de ölümle sonuçlanan insancıklar, Aylan Bebek'ler gözümde canlanıp durdu. Bütün samimiyetimle söylüyorum ki bunlar sadece gemideyken aklıma düşmüş değil, içimde her zaman kanayan bir yaradır. Yemek yerken televizyonda böyle bir haberle karşılaşınca boğazımda lokmalar düğümleli sofradan kalktığı çok olmuştur.

Neymiş? Batılı devletler göçmen problemine çare arıyorlarmış!... Siz bu ifâdelerinizle kimi kandırdığınızı sanıyorsunuz. Emperyalist duygularınıza gem vurup, darbeler yaptırmayıp, işgallerde bulunmayıp, bu fakir ülkelerin gelişmesi için ellerinden tutup kaldırmaya çalışırsanız, onların yer altı ve yer üstü zenginliklerinden para karşılığı mal alır, onların ihtiyacı olanları da büyük kolaylıklarla onlara sağlarsanız, onları borçlara boğmayıp onların da bu dünyada rahat bir şekilde yaşama haklarının olduğuna inanırsanız, benden başkası ölsün anlayışından kurtulursanız bu mesele çok kısa bir zamanda bıçakla kesmiş gibi biter. Unutmayın! Bu dünya hepimize yeter!..

UNUTULAN SERDENGEÇTİ OSMAN ZEKİ YÜKSEL

HASAN TÜLKAY

Mücadelesi ve mücadeleci kişiliğiyle SERDENGEÇTİ olmuş, asıl ismi unutulmuş, adam gibi bir adam!..

Serdengeçti; şekilcilikten, gösteriştan, alâyiştan, nümâyıştan çok uzak, tabî bir adamdı. Allah-Vatan-Millet aşkıyla coşan, hep bu yolda koşan, bağrıyanık bir Anadolu çocuğuydu.

En bâriz vasfı; özü sözü bir samimiyetidir. Samimî bir mü'min, samimî bir milliyetçi!..

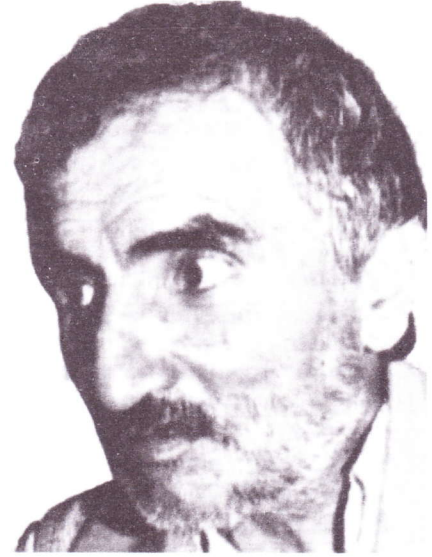
Allah'ını, kitabını, bayrağını, vatanını, milletini hesapsız sevdi. Şiirlerinde, düz yazılarında Hakk'a ve hakikata adanmış keskin ve keskin bir üslûp hâkimdir.

"Hususî vagon, bol harcırah, maroken koltuk milliyetçileri"ne karşı "Hakk'a tapan, halkı tutan" yalın kılınc bir milliyetçilik mücadelesi verdi. Devrin geçer akçesi olan muteber ve muktedir isimlerin, resimlerin gölgesine sığınmadı. Hayran olduğu, örnek aldığı hilâl ve istiklâl şairimiz Âkif gibi yaşadı.

Gazeteci, şair, yazar, mücadele adamı olarak temâyüz etti. Bildiğimiz siyasetçilerden çok farklı. erdemli bir duruş sergiledi.

Yoksul, mü'min ve mütevekkil Anadolu insanının, ezilenlerin isyan çılgılığı oldu. Hiç bir partiye, gruba, zümreye, cemiyete ve cemaate sığınmadı. Bilâkis hak yolunda olduğuna inandığı herkesi, her hareketi müdafaa etti, destekledi. Sapanları ve sapıtanları da asla affetmedi. Serdengeçti mecmuasıyla tek başına millî muhalefeti temsil etti. Dinden uzak, manevî değerlerden kopuk, pozitivist milliyetçiliğin genç ruhları tatmin edemeyeceğine dikkat çekti. Sefahat ve sefaletin yan-yana, kucak-kucağa bulunduğu bir cemiyette, barış ve huzur ikliminin imkânsızlığını hatırlattı.

Şeytan taşlamaktan selâvata vakit bulamadı, yüksek zekâ ve kabiliyetine rağmen derin eser veremedi, mektepleşemedi. Kalemini kılınc gibi kullandı, Allahsız, ahlâksız, vatânsız, namussuza dehşetli darbeler indirdi. Dur-durak bilseydi Türk edebiyatına kalıcı daha nice edebî felsefî eserler hediye edebilirdi. Türkçenin ifâde kudretini de, zaafılarını da çok iyi biliyordu. Hiç bir zorlama ve sun'îlik hissedilmeyen nesirlerinin bazıları mensure tadındadır desek herhâlde mübalağa sayılmaz.

SERDENGEÇTİLERİN SERDENGEÇTİSİ
OSMAN YÜKSEL SERDENGEÇTİ

O'nu, kravatı belinde kötü bir İncili Çavuş karikatürü gibi takdim edenler yanlış yapıyorlar. Malûm; nükte zekânın çiçeğidir. Onun nükteleri, asla kâfiye hatırına yapılmamış, öldürücü ve güldürücü hakikatlerdir. Belki de yutkunulup söylenilemeyen acı gerçekleri nükteyle yumuşatarak ifade edebilmişti.

Yaşadığı dönemin içtimaî röntgeni diyebileceğimiz Bir Nesli Nasıl Mahvettiler, Bu Millet Neden Ağlar, Mabetsiz Şehir, Gülünç Hakikatler, Radyo Konuşmaları ilh...kitaplarını, gazete yazılarını yeniden okumak günümüze ve geleceğimize de ders çıkarmak demektir.

Serdengeçti, yazdıkları ve yaşadıklarıyla, hayatı ve şahsiyeti ile bir döneme damgasını vurmuş örnek bir dâva adamıydı. Esir Türk İllerinin kurtuluşu için "Ağıtlar" yazmış katıksız bir Türkçü-Turancı, "Allah diyenleri yallah hapisaneye gönderen" zihniyete karşı kalemini Zülfikâr gibi kullanan bir mücahit... Hakkında yüzden fazla dava açıldı, "sekiz defa mahpus, bir defa da mebus" oldu. Yavaş yavaş isminin unutulması millî vicdanı kanatan bir ayıbımızdır.

Allah gani gani rahmet eylesin!

ANTALYA'DA KÜLTÜR VE FOLKLORÜN İZLERİ

2019 YILI İÇERİSİNDE NEVZUHUR'DAYAZANLAR VE YAZDIKLARININ LİSTESİ AŞAĞIYA ÇIKARILMIŞTIR

AKBABA Mustafa:

- 67. Sayıda: ACI BİR ZAMBAK ÜZÜMÜ GİBİ
- 68. Sayıda: ZARFADEĞİL MAZRUFABAKMAK
- 69. Sayıda: CÂMİ (LER)
- 70. Sayıda: BİR SEYAHATE DÜŞÜLEN NOTLAR
- 71. Sayıda: DALDAN DALA
- 72. Sayıda: BU DÜNYA HEPİMİZE YETER

ANDAÇ:

- 67. Sayıda: ANTALYA'DA - TEKE - KÜLTÜREL DOĞA MİRASI
- 68. Sayıda: UMUT EREĞİNDE EKSİK OLANDI
BEN BİR SOKAK ÇOCUĞUYUM (ŞİİR)
- 69. Sayıda: EREĞİNE UMUT DOKUNDU
- 70. Sayıda: ANILARDAN BİLE SİLİNMIŞ BAHÇELER
- 71. Sayıda: HAFİF SESLER DE ÖZLENİR

AYVALI Mustafa:

- 67. Sayıda: GÜNAHIMLA VARSIN (ŞİİR)
- 68. Sayıda: İRFAN-I YUNUS (ŞİİR)
- 70. Sayıda: NEVZUHUR (ŞİİR)

DAYAR Evren:

- 67. Sayıda: İKİ ANTALYAMASALI

DEMİREL Ali:

- 67. Sayıda: DEVLET ADAMI
- 68. Sayıda: ÂŞIK PAŞA
- 69. Sayıda: ŞAKİR ZÜMRE SOBALARI
- 70. Sayıda: VARLIK DÜZENİ (EKONOMİ) YÖNETİMİ
- 71. Sayıda: ANTALYAMÜZESİ
- 72. Sayıda: HELLEN VE HELLENİSTİK YALANLARI-1

GÜNAY Tuncer:

- 68. Sayıda: KIRTASIYE DÜKKÂNLARI
MUTLULUK SİĞİNAKLARIMIZDI
- 72. Sayıda: ANADOLU DERGİCİLİĞİNDE SÖNMEYEN
BİR YILDIZ; NEVZUHUR DERGİSİ

KAFKASYALI (Prof.Dr.) Ali:

- 70. Sayıda: TÜRK OZANLIK GELENEĞİ VE
OZANARİF
- 71. Sayıda: OZANARİF'İN ŞİİRLERİNDE İSLÂM

KELEŞTİMUR Bedrettin

- 71. Sayıda: YAĞMUR (ŞİİR)
- 72. Sayıda: NİYAZI YILDIRIM GENÇOSMANOĞLU'NU
TANİYALIM

POLAT Zeynel Abidin:

- 69. Sayıda: TİMSAL KARABEKİR İLE RÖPORTAJ

ŞAHMARANOĞLU Hasan:

- 67. Sayıda: BÜYÜK TÜRK KUMANDANI
EYUPLU SELAHEDDİN YUSUF HAN

ŞAŞMA İbrahim:

- 69. Sayıda: AŞKASUAL (ŞİİR)
GECE İSTİFASI

ŞENOCAK (Mimar) Mahmut

EROĞLU (Dr. Öğr. Üyesi) Bahtiyar

- 71. Sayıda: ŞANLIURFA ŞEHİR İÇİ HANLARINDAN
BARUTÇU HAN

TÜLKAY Hasan:

- 67. Sayıda: BİR İNSANLIK İŞİĞİ: AYTMATOV
- 68. Sayıda: MÜTEREDDİT MÜSLÜMANLIK
- 72. Sayıda: UNUTULAN SERDENGEÇTİ OSMAN ZEKİ YÜKSEL

